

ARKNALT ON EESKUJU VÕTTA

Arkna park on rajooni üks suuremaid (21 ha), suhteliselt väikese asutuse (PKSJ) hooldada ja alati eeskujulikus korras.

Praeguse Arkna mõisahoone on ehitanud raudteainsener von Sthubert XIX sajandi teisel poolel. (Mõis ise asutati juba aastatel 1483—1527.) Ka pargi rajamist alustas sama mõisaomanik 100—115 aastat tagasi, lõpliku kuju sai see aga käesoleva sajandi esimesel aastakümnel.

On kasutatud vabakujulist pargistiili, mida iseloomustab hoonete mitteregulaarne ning üksikpuude, puudegruppide ja põõsaste vabakujuline asetus.

Olulist osa pargi kompositsioonis etendavad alleed ja puuderedad, mis moodustavad mitmes kohas pargi piiri, olles ühtlasi üleminekulülilis ümbritsevast loodusest pargimaastikku, samuti ühendavad nad pargi eri osi.

Arkna park on väga liigirikas, siin inventeeriti 48 eksooti või dekoratiivvormi ning 31 kodumaist puuliiki ja kultuurvormi.

Peahoone ümbruses annavad pargile ilme euroopa ja vene lehis, hariliku kuuse, hariliku männi, hariliku saare, hariliku pärna ja elupuu grupid ning üksikpuud. Häruldasematest liikidest võib nimetada halli pähklipuud, hariliku vahtra punaselehelist vormi, pensilvaania saart, ameerika pärna ja pooppuid.

Põõsastest on huvitavamad siberi kontpuu kirjulehine vorm, virgiinia kadakas, alpi kuldvihm ja väike läätspuu. Harva esinev on ka 6 m kõrgune ja 2,5 m laiune pügatud elupuuliekk.

Pargi kaugemates osades on võõrpuuliikide osatähtsus viidud miinimumini. Tooniandvad on siin harilik mänd, kuusk, pärn, vaher ja tammi, arukask ja valgelepp. Kontrastselt mõjuvad üksikud siberi nulu ja euroopa lehise grupid.

Hulk puid on silmapaistvate dimensioonidega. Nii on euroopa lehiseid, mis on 28—31 m kõrged. 31 m kõrgune euroopa lehis on ka pargi kõrgeim puu, kõige jämedam on 78 sm rinnaläbimõõduga hatuseviljane pappel.

Puude sanitaarne seisund on hea. Välja langenud on põhiliselt kuused, põhjuseks juurepess.

Hooldustööd on jaotatud osakondade vahel. Parki kasutatakse nii kooli- kui puhkepargina, samuti ürituste korraldamise kohana. On kaks lõkkeplatsi.

Läbi pargi voolab Selja jõgi, milles on kolm saart. Kahjuks on jõevesi reostatud Rakvere linna heitvetest. Pargi piires on ehitatud üle jõe ripsild jalakäijate ning raudbetoonist sild veokite tarvis.

Kuigi park on küllalt suur, alustas PKS Jaam direktor A. Mägi juhtimisel selle laiendamist. A. Mägi koostas ise laiendatavale osale projekti ning saavutas oma suuri kogemusi ja tähelepanekuid rakendades hea tulemuse. Töö tase vastab täiesti kütselise maastikuarhitekti omale.

Niisugust entusiastlikku lähenemist nagu Arknal tahaks näha mujalgi. Kõigile möödasõitjatele ja sisenejatele on jäänud Arkna pargist alati kõige paremad muljed. Siit on kaasa viidud palju õpetlikku maastiku kujundamisel ja tootmishoonete ümbriuse korrastamisel.

R. HELM,

Rakvere Metsamajandi peametsaülem